

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«28» серпня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЛОБАЛЬНА РИНКОВА КОН'ЮКТУРА**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма: «Міжнародна електронна комерція»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет: ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

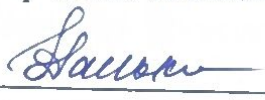
«27» серпня 2026 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Страпчук Світлана Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

Програму схвалено на засіданні кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Завідувач кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

(підпис) Наталя ДАНЬКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

(підпис) Світлана СТРАПЧУК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

(підпис) Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Глобальна ринкова кон'юнктура» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція» підготовки першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Глобальна ринкова кон'юнктура» полягає у формуванні системних знань про закономірності функціонування світових ринків, навичок аналізу та прогнозування кон'юнктурних змін і вміння застосовувати ці знання для рішень у сфері міжнародної електронної комерції та зовнішньоекономічної діяльності України.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Глобальна ринкова кон'юнктура» є:

- опанувати теоретико-методологічні основи аналізу глобальної ринкової кон'юнктури;
- ідентифікувати фактори та індикатори кон'юнктури світових товарних, фінансових, енергетичних, аграрних та інноваційних ринків (ціна, фізичний обсяг, запаси, сальдо, індекси міжнародних організацій);
- застосовувати відкриті бази даних Світового банку, МВФ, СOT, UNCTAD, OECD, FAO, IEA для порівняльного аналізу;
- оцінювати вплив глобалізації, регіоналізації, геополітичних конфліктів і технологічних інновацій на стан світових ринків.

Здобути практичний досвід аналізу кон'юнктури обраної країни та місця України в глобальній товарній кон'юктурі, у тому числі для каналів електронної комерції

1.3. Кількість кредитів 6.

1.4. Загальна кількість годин 180.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
7-й	-
Лекції	
32 год.	-
Практичні заняття	
32 год	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
116 год.	-
У тому числі індивідуальне завдання	
-	-

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей

СК 02. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин

СК 03. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку

СК 05. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 06. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 09. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторовочасових зв'язків

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

СК 17 Здатність до розробки бізнес-планів, побудови бізнес-моделей, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері електронного підприємництва, торгівлі та біржової практики в тому числі на засадах сталого розвитку

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

РН 08 Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

РН 09 Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН 11 Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН 12 Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

РН 13 Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

РН 15 Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними

РН 22 Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН 24 Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

1.8. Пререквізити: ОК 15 Міжнародні економічні відносини; ОК 5 Основи економічної теорії; ОК 22 Мікро- та макроекономічні основи міжнародної електронної комерції; ОК 3 Основи статистики та обробки даних; ОК 11 Маркетинг для міжнародної електронної комерції; ОК 13 Міжнародна електронна комерція.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Методологія аналізу та кон'юнктура базових глобальних ринків

Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення глобальної ринкової кон'юнктури.

1. Суть та понятійний апарат глобальної ринкової кон'юнктури.
2. Методологічні підходи та методи аналізу.
3. Фактори формування та показники кон'юнктури.
4. Циклічність та коливання глобальної економіки.

Тема 2. Глобалізація, регіоналізація та сучасні виклики світових ринків.

1. Вплив глобалізації на міжнародні економічні відносини.
2. Регіоналізація як протипада глобалізації.
3. Сучасні виклики: геополітична напруженість, кризи, енергоперехід, технології.

Тема 3. Кон'юнктура глобальних товарних ринків.

1. Поняття та формування глобальної товарної кон'юнктури
2. Структура та класифікація світових ринків
3. Динаміка та тенденції розвитку міжнародної торгівлі та місце України у глобальній товарній кон'юктурі

Тема 4. Кон'юнктура глобальних фінансових ринків.

1. Поняття фінансового ринку. Аналіз тенденцій світового фінансового ринку
2. Вплив технологій та інновацій на фінансові ринки
3. Геополітичні тенденції та їхній вплив на світові ринки
4. Прогнозування ефективності фондового та облігаційного ринків

Розділ 2. Кон'юнктура галузевих глобальних ринків і прогнозування їх розвитку

Тема 5. Кон'юнктура глобальних енергетичних ринків.

1. Структура енергетичних ринків (нафта, газ, електротроенергія, ВДЕ).
2. Міжнародна торгівля енергоресурсами.
3. Ціноутворення та енергетична безпека на глобальних енергетичних ринках.

Тема 6. Кон'юнктура глобальних аграрних та продовольчих ринків.

1. Структура аграрних ринків.
2. Провідні гравці глобальних аграрних та продовольчих ринків.
3. Фактори кон'юнктури глобальних аграрних ринків.
4. Інновації та продовольча безпека глобальних аграрних та продовольчих ринків.

Тема 7. Кон'юнктура глобального ринку інновацій та цифрової економіки.

1. Динаміка торгівлі інноваційними товарами.
2. Національні інноваційні системи.
3. Тенденції техноглобалізму на глобальних ринках.

4. Фінансові механізми стимулювання інновацій.

Тема 8. Сценарії розвитку глобальних ринків у XXI столітті.

1. Трансформація у постпандемічний період.
2. Вплив «зелених» ініціатив, ESG-стандартів, цифровізації.
3. Сценарії для країн, що розвиваються, та України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Методологія аналізу та кон'юнктура базових глобальних ринків												
Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення глобальної ринкової кон'юнктури.	20	4	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Глобалізація, регіоналізація та сучасні виклики світових ринків.	20	4	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Кон'юнктура глобальних товарних ринків.	25	4	4	-	-	17	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Кон'юнктура глобальних фінансових ринків.	25	4	4	-	-	17	-	-	-	-	-	-
Всього за розділом 1	90	16	16			58						
Розділ 2. Кон'юнктура галузевих глобальних ринків і прогнозування їх розвитку												
Тема 5. Кон'юнктура глобальних енергетичних ринків.	25	4	4	-	-	17	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Кон'юнктура глобальних аграрних та продовольчих ринків.	25	4	4	-	-	17	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Кон'юнктура глобального ринку інновацій та цифрової економіки.	20	4	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Сценарії розвитку глобальних ринків у XXI столітті.	20	4	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Всього за розділом 2	90	16	16			58						
Усього годин	180	32	32	-	-	116	-	-	-	-	-	-

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення глобальної ринкової кон'юнктури. Порівняльний аналіз країни, України та світу за індикаторами World Development Indicators	4	-
2	Тема 2. Глобалізація, регіоналізація та сучасні виклики світових ринків. Карта глобальних шоків для обраної країни	4	-
3	Тема 3. Кон'юнктура глобальних товарних ринків. Аналіз товарної та географічної структури зовнішньої торгівлі	4	-
4	Тема 4. Кон'юнктура глобальних фінансових ринків. Аналіз фінансового фону зовнішньої торгівлі	4	-
5	Тема 5. Кон'юнктура глобальних енергетичних ринків. Аналіз енергобалансу та імпортової залежності	4	-
6	Тема 6. Кон'юнктура глобальних аграрних та продовольчих ринків. Аналіз ринків двох аграрних продуктів і цінової кон'юнктури	4	-
7	Тема 7. Кон'юнктура глобального ринку інновацій та цифрової економіки. Оцінювання цифрової готовності країни для e-commerce	4	-
8	Тема 8. Сценарії розвитку глобальних ринків у XXI столітті. Побудова сценаріїв і наслідків для українського експортера	4	-
	Разом	32	-

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота спрямована на поетапну підготовку аналітичної записки «Кон'юнктурний профіль країни N та України». Кожна тема завершується розділом записки, який подається в Moodle до наступного практичного заняття.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення глобальної ринкової кон'юнктури Розділ записки «Країна в системі світових індикаторів». Завдання: обрати країну для аналізу; вивантажити з World Development Indicators 8 індикаторів за останні 10 доступних років для країни, України та світу (ВВП на особу за ПКС, темп приросту ВВП, експорт та імпорт товарів і послуг, частка торгівлі у ВВП, інфляція, безробіття, чистий приплив прямих іноземних інвестицій, частка користувачів інтернету); визначити фазу економічного циклу країни. Результат: порівняльна таблиця, 1 графік, висновок обсягом до 1 сторінки. Джерела: розд. 11, п. 2; [1; 2].	12	-
2	Тема 2. Глобалізація, регіоналізація та сучасні виклики світових ринків Розділ записки «Виклики та шоки». Завдання: скласти карту чотирьох шоків для обраної країни: санкції та торговельні бар'єри; логістика; енергетика; клімат або продовольство. Для кожного шоку описати, що сталося, канал впливу на ринок, силу впливу (низька, середня, висока) і навести щонайменше один показник з даними. Результат: карта шоків (таблиця або схема) і опис по 5–7 речень	12	-

	на кожен шок. Джерела: розд. 11, п. 2, 17, 19; [3; 5].		
3	Тема 3. Кон'юнктура глобальних товарних ринків Розділ записки «Товарна структура торгівлі країни та України». Завдання: проаналізувати динаміку експорту та імпорту товарів і послуг країни та України за останні 10 доступних років; визначити по 5 основних товарних груп в експорті та імпорті, 5 головних торговельних партнерів і зміну їхніх часток за останні два роки. Результат: таблиця, графік і пояснення обсягом до 1 сторінки: що змінилося і що це означає для ЗЕД України. Джерела: розд. 11, п. 2, 4, 5, 15, 16; [2; 3].	17	-
4	Тема 4. Кон'юнктура глобальних фінансових ринків Розділ записки «Фінансовий фон торгівлі». Завдання: зібрати за останні 5 років три індикатори: облікову ставку центрального банку країни, курс національної валюти до долара США або євро, основний фондовий індекс або обсяг торгів на біржі. Пояснити, як цей фон впливає на експорт, імпорт, доступ до капіталу і ціни для покупців на міжнародних маркетплейсах. Результат: таблиця або графік і пояснення обсягом до 0,5 сторінки. Джерела: розд. 11, п. 6, 13; офіційний сайт центрального банку країни; [5; 12].	17	-
5	Тема 5. Кон'юнктура глобальних енергетичних ринків (Розділ записки «Енергетичний блок»). Завдання: описати енергобаланс країни та України: структуру постачання енергії (нафта, газ, вугілля, атомна енергія, відновлювані джерела), рівень залежності від імпорту енергоресурсів, одну ключову зміну цін або енергетичної політики за останні 3 роки. Зіставити з динамікою світових цін на нафту і газ. Результат: таблиця і висновки для зовнішньої торгівлі обсягом до 0,5 сторінки. Джерела: розд. 11, п. 2, 3, 10; [4; 6; 14].	17	-
6	Тема 6. Кон'юнктура глобальних аграрних та продовольчих ринків Розділ записки «Аграрний блок і продовольча безпека». Завдання: для двох продуктів (для України пшениця, кукурудза або соняшникова олія; для країни її ключові позиції) зібрати дані про виробництво, експорт та імпорт за останні 10 доступних років; додати динаміку FAO Food Price Index і середньостроковий прогноз OECD-FAO. Пояснити, що цифри означають для продовольчої безпеки та експортної виручки. Результат: таблиця, графік і пояснення обсягом до 1 сторінки. Джерела: розд. 11, п. 8, 9; [4; 7; 10].	17	-
7	Тема 7. Кон'юнктура глобального ринку інновацій та цифрової економіки Розділ записки «Цифрова економіка та e-commerce». Завдання: зібрати чотири показники країни та України: місце в Global Innovation Index; частку користувачів інтернету; кількість абонентів фіксованого широкосмугового доступу на 100 осіб;	12	-

	частку ІКТ-послуг в експорті послуг. Навести один висновок з UNCTAD Digital Economy Report і сформулювати наслідки для продавця на міжнародному маркетплейсі. Результат: таблиця і висновок обсягом до 0,5 сторінки. Джерела: розд. 11, п. 5, 11, 12; [8; 9; 11].		
8	Тема 8. Сценарії розвитку глобальних ринків у XXI столітті Заключний розділ записки і презентація. Завдання: сформулювати три сценарії розвитку на 3–5 років для країни та України: базовий (за прогнозами IMF і WTO), негативний (за ризиками, визначеними в прогнозах) і «зелений» (за сценаріями енергетичного переходу IEA). Для кожного сценарію визначити п'ять наслідків для українського експортера або продавця на міжнародному маркетплейсі: попит, логістика, валютний курс, ціни на сировину, регулювання. Зібрати аналітичну записку в цілому (8–10 сторінок) і підготувати презентацію (5–9 слайдів). Результат: фінальна аналітична записка і презентація в Moodle. Джерела: розд. 11, п. 17, 18; [3; 4; 5; 6; 13].	12	-
	Разом	116	

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання в межах даної дисципліни не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Глобальна ринкова кон'юнктура»

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики/ форми оцінювання
РН08	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції	Лекції (теми 2, 8); аналіз звітів і прогнозів міжнародних організацій (WEF, IMF, WTO); побудова карти глобальних шоків (практичне заняття 2); побудова сценаріїв розвитку ринків (практичне заняття 8).	Оцінювання практичних завдань тем 2 і 8; тестування (теми 2, 8); розділи аналітичної записки «Виклики та шоки» і «Сценарії».
РН09	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного	Лекції (теми 3, 4, 7); аналіз даних UNCTADstat, WTO Stats, IMF Data; аналіз зв'язку «облікова ставка, валютний курс, ціна товару, рух капіталу» (практичне заняття 4).	Оцінювання практичних завдань тем 3, 4, 7; тестування; розділ аналітичної записки «Фінансовий фон торгівлі».

	руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій		
RH11	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях	Лекції; критичний аналіз джерел; інтерпретація даних країни та України; формулювання висновків для ЗЕД України і продавця на міжнародному маркетплейсі.	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; висновки розділів аналітичної записки; захист записки і презентації.
RH12	Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування	Лекції; порівняльний аналіз «країна, Україна, світ» за індикаторами WDI (практичне заняття 1); зіставлення товарного, енергетичного, аграрного та цифрового блоків (практичні заняття 3, 5–7)	Оцінювання практичних завдань тем 1, 3, 5–7; тестування; порівняльні таблиці аналітичної записки.
RH13	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі	Критичний відбір джерел (WTO Stats, UNCTADstat, Держстат, Держмитслужба); розрахунок товарної структури експорту та імпорту і часток торговельних партнерів; побудова графіків (практичне заняття 3).	Оцінювання практичного завдання теми 3 (коректність джерела і розрахунку); розділ аналітичної записки «Товарна структура торгівлі».
RH15	Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними	Лекції (теми 2, 4, 8); аналіз взаємозв'язків між державою, міжнародними організаціями, біржами, торговельними партнерами та платформами електронної комерції під час побудови карти шоків і сценаріїв	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестування; розділи аналітичної записки «Виклики та шоки» і «Сценарії».
RH 22	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України	Лекції (теми 3, 6, 8); аналіз зовнішньої торгівлі України за даними Держстату і Держмитслужби; формулювання наслідків для українського	Оцінювання практичних завдань тем 3, 6, 8; український блок аналітичної записки; захист записки і

		експортера (практичне заняття 8).	презентації.
PH 24	Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків	Лекції; робота з базами даних WDI, UNCTADstat, FAOSTAT, IEA, IMF Data, FAO Food Price Index; розрахунок темпів приросту і часток; побудова таблиць і графіків динамічних рядів (практичні заняття 1, 3, 5, 6).	Оцінювання практичних завдань тем 1, 3, 5, 6; тестування; таблиці й рисунки аналітичної записки.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

активність і зміст усної / письмової роботи на практичному занятті (інтерпретація таблиці чи графіка, а не загальна дискусія «про тему»);

розрахункові та ситуаційні фрагменти (структура торгівлі, енергобаланс, індекс цін тощо);

тести за блоками тем у Moodle;

своєчасність і повнота розділів аналітичної записки;

дотримання академічної доброчесності та правил використання ІІІ (джерело цифр, дата вивантаження, зазначення ІІІ).

На практичному занятті студент отримує від 1 до 4 балів. Максимум поточного контролю - 60 балів. Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 25 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю та самостійної роботи.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Залік	Сума
							Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	60	40
7	7	8	8	8	8	7	7		

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Вид завдання, що оцінюється	Система оцінювання знань, бали		Критерії оцінки
Оцінювання знань практичних занять (письмова або усна відповідь)	від 0 до 4,0	4,0	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання. Є власна таблиця / графік з указаним джерелом і роком; студент пояснює, що означають цифри для країни та

			України; висновки конкретні
		3,0	виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок, або завдання не передбачає творчої компоненти. Дані зібрано коректно, інтерпретація повна, але без порівняння з Україною або з окремими неточностями.
		2,0-1,0	виставляється, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. Відповідь репродуктивна, дані без джерела, або завдання виконано частково
		0	роботу не подано; дані вигадані; текст згенеровано ШІ без зазначення і без першоджерела

Підсумковий контроль: залік у формі захисту аналітичної записки «Кон'юнктурний профіль країни N та України» (8–10 сторінок) і презентації (5–9 слайдів).

Структура залікової роботи:

1) Аналітична записка: 20 балів.

0–5 балів: текст на понятійному рівні, без коректних рядів даних і джерел.

6–10 балів: записка містить окремі розрахунки, але профіль країни або України неповний, джерела вказано частково, висновки описові.

11–15 балів: повний профіль із таблицями та графіками, з окремими несуттєвими помилками в даних, порівнянні або оформленні.

16–20 балів: системний профіль країни та України за темами курсу; дані до останнього доступного року з першоджерел (WDI, UNCTADstat, WTO, FAO, IEA, IMF, Держстат, Держмитслужба); грамотна інтерпретація результатів і самостійні висновки.

2) Презентація та усний захист (до 7 хв): 14 балів.

0–4 бали: слайди компілятивні, здобувач читає текст і не пояснює цифри.

5–8 балів: структуру презентації дотримано, але відповіді на запитання неповні або без посилання на власні розрахунки.

9–11 балів: презентація логічна, ключові індикатори пояснено, є окремі неточності у відповідях.

12–14 балів: здобувач вільно пояснює 2–3 ключові цифри профілю, відповідає на запитання, пов'язує кон'юнктуру ринку із ЗЕД України.

3) Оформлення та академічна доброчесність: 6 балів.

0–2 бали: немає списку джерел або дат звернення, цифри без першоджерела.

3–4 бали: джерела зазначено з окремими огріхами оформлення.

5–6 балів: коректні посилання і дати вивантаження даних; використання ШІ задекларовано відповідно до вимог дисципліни.

Разом за залік: 40 балів. Максимальна кількість балів з дисципліни: 100.

Резервна форма заліку (лише якщо синхронний захист провести неможливо, зокрема в умовах дії обставин непоборної сили): тестова робота в дистанційному курсі «Глобальна ринкова кон'юнктура» в Moodle, 20 тестових завдань по 2 бали.

Використання технологій штучного інтелекту

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання ШІ не допускається під час контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти: тестування в Moodle, усних відповідей на практичних заняттях, захисту аналітичної записки і презентації, резервної форми заліку. Заборонено також отримувати від ШІ значення індикаторів замість вивантаження з першоджерела.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять і роботи над аналітичною запискою дозволяється використання ШІ для: пояснення понять і методів аналізу кон'юнктури, пошуку назв індикаторів у базах даних, плану розділу, перекладу фрагментів англomовних звітів, перевірки мови, стилю й оформлення. Інтерпретація даних, порівняння країни з Україною та висновки для ЗЕД України готуються здобувачем освіти самостійно.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Використання ШІ може бути складовою виконання завдань: у темах 1, 3–6 для очищення вивантажених рядів даних, написання формул або коду для розрахунків і побудови графіків; у темі 8 для підготовки чернеткових сценаріїв з обов'язковим звіренням з прогнозами IMF та OECD. Вихідні дані здобувач вивантажує з першоджерела самостійно і зберігає файли вивантаження або скріншоти з датою звернення.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання ШІ здобувач освіти зазначає наприкінці аналітичної записки: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (переклад, пошук індикатора, формули для розрахунків, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти надає використані запити (prompts) або пояснює спосіб використання ШІ.

Недеклароване використання ШІ, подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності, вигадані або неперевірені дані чи посилання на неіснуючі джерела розглядаються як порушення академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету. Відповідний елемент роботи оцінюється в 0 балів.

Неформальна освіта

Результати неформальної освіти зараховуються за умови проходження безкоштовних онлайн-курсів з міжнародної торгівлі, аналізу світових ринків, енергетики або продовольчої безпеки (Prometheus, FAO eLearning Academy, WTO E-Learning, Coursera, edX) і подання сертифіката з прізвищем здобувача освіти та обсягом курсу в годинах. Курс погоджується з викладачем до початку навчання. Максимум 4 бали впродовж семестру в межах 60 балів поточного контролю.

Участь у студентській конференції кафедри з тезами з проблематики світових ринків, ЗЕД України або міжнародної електронної комерції додатково зараховується до 2 балів у межах 60 балів поточного контролю.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання

90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
0 – 49	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Пазуха М. Д. Кон'юнктура світових товарних ринків : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 272 с. 978-966-364-612-1
2. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. International Economics: Theory and Policy. 12th ed. Harlow : Pearson, 2022. ISBN 978-1-292-40971-9
3. World Trade Organization. Global Trade Outlook and Statistics: March 2026. Geneva : WTO, 2026. DOI: <https://doi.org/10.30875/9789287090812>
4. World Bank. Commodity Markets Outlook, April 2026. Washington, DC : World Bank, 2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets> (дата звернення: 24.08.2026).
5. International Monetary Fund. World Economic Outlook, April 2026. Washington, DC : IMF, 2026. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO> (дата звернення: 24.08.2026).
6. International Energy Agency. World Energy Outlook 2025. Paris : IEA, 2025. URL: <https://www.iea.org/reports> (дата звернення: 24.08.2026).
7. OECD, FAO. OECD-FAO Agricultural Outlook 2026–2035. Paris : OECD Publishing, 2026. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-fao-agricultural-outlook-2026-2035_47874669-en/full-report (дата звернення: 24.08.2026).
8. UNCTAD. Digital Economy Report 2024. Geneva : United Nations, 2024. URL: <https://unctad.org> (дата звернення: 24.08.2026).

Допоміжна література

9. Shevchenko I. A methodical approach to determining the level of development of digital trade in global markets. *New Economy*. 2023. Vol. 1, No. 1. P. 196–216. DOI: <https://conference.oikosinstitut.org/files/proc/Vol1No1/13.pdf>
10. Побоченко Л., Татаренко Н., Прокоп'єва А. Сучасні тренди розвитку світового ринку зерна в умовах війни в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-29>
11. UNCTAD. World Investment Report 2025: International Investment in the Digital Economy. Geneva : United Nations, 2025. URL: <https://unctad.org> (дата звернення: 24.08.2026).
12. International Monetary Fund. Global Financial Stability Report, April 2026. Washington, DC : IMF, 2026. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR> (дата звернення: 24.08.2026).
13. OECD. OECD Economic Outlook. Vol. 2026, Issue 1. Paris : OECD Publishing, 2026. URL: <https://www.oecd.org/en/publications.html> (дата звернення: 24.08.2026).
14. Energy Institute. Statistical Review of World Energy 2026. London : Energy Institute, 2026. URL: <https://www.energyinst.org/statistical-review> (дата звернення: 24.08.2026).
15. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 р. № 4742-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text> (дата звернення: 24.08.2026).

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення

1. Страпчук С. І. Глобальна ринкова кон'юнктура : дистанційний курс. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14320> (дата звернення: 24.08.2026).

Бази даних міжнародних організацій

2. World Bank. World Development Indicators : база даних. URL: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators> (дата звернення: 24.08.2026).
3. World Bank. Commodity Price Data (The Pink Sheet) : щомісячні ціни на сировинні товари. URL: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets> (дата звернення: 24.08.2026).
4. World Trade Organization. WTO Stats : база даних. URL: <https://stats.wto.org> (дата звернення: 24.08.2026).
5. UNCTAD. UNCTADstat : база даних. URL: <https://unctadstat.unctad.org> (дата звернення: 24.08.2026).
6. International Monetary Fund. IMF Data : база даних. URL: <https://www.imf.org/en/Data> (дата звернення: 24.08.2026).
7. OECD. OECD Data Explorer : база даних. URL: <https://data-explorer.oecd.org> (дата звернення: 24.08.2026).
8. FAO. FAOSTAT : база даних. URL: <https://www.fao.org/faostat/en/> (дата звернення: 24.08.2026).
9. FAO. FAO Food Price Index. URL: <https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex> (дата звернення: 24.08.2026).
10. International Energy Agency. Data and Statistics. URL: <https://www.iea.org/data-and-statistics> (дата звернення: 24.08.2026).
11. International Telecommunication Union. ITU DataHub : база даних. URL: <https://datahub.itu.int> (дата звернення: 24.08.2026).
12. World Intellectual Property Organization. Global Innovation Index. URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/ (дата звернення: 24.08.2026).
13. World Federation of Exchanges. Research. URL: <https://www.world-exchanges.org/our-work/research> (дата звернення: 24.08.2026).
14. Our World in Data. URL: <https://ourworldindata.org> (дата звернення: 24.08.2026).
- Українська статистика*
15. Державна служба статистики України : офіційний портал. URL: <https://stat.gov.ua> (дата звернення: 24.08.2026).
16. Державна митна служба України : офіційний сайт. URL: <https://customs.gov.ua> (дата звернення: 24.08.2026).
- Аналітичні центри та публікації*
17. World Economic Forum. Publications. URL: <https://www.weforum.org/publications/> (дата звернення: 24.08.2026).
18. United Nations, Department of Economic and Social Affairs. Policy. URL: <https://policy.desa.un.org> (дата звернення: 24.08.2026).
19. The Club of Rome. Publications. URL: <https://www.clubofrome.org> (дата звернення: 24.08.2026).
20. McKinsey Global Institute. Research. URL: <https://www.mckinsey.com/mgi/overview> (дата звернення: 24.08.2026).
- Вторинні джерела ринкової інформації (не замінюють перводжерела в аналітичній записці)*
21. Bloomberg. Markets. URL: <https://www.bloomberg.com/markets> (дата звернення: 24.08.2026).
22. Trading Economics. URL: <https://tradingeconomics.com> (дата звернення: 24.08.2026).

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборогою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі.

Посилання: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14320>

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.